

Datum
2022-04-28

Diariennr
KST 2022/173

Ert datum
2022-04-08

Ert diariennr
Ju2022/01303

Justitiedepartementet

Utkast till lagrådsremiss Åtgärder för en jämnare fördelning av boendet för vissa skyddsbehövande

Utifrån de aspekter som kammarrätten har att beakta lämnas följande synpunkter.

Kammarrätten instämmer i utkastets slutsats att de föreslagna ändringarna innebär en inskränkning av den kommunala självstyrelsen. Inskränkningar av grundlagsstadgade principer bör föregås av noggranna överväganden. I utkastet konstateras att det ändamål som regleringen avser att tillgodose inte kan uppnås på ett mindre ingripande sätt än det som föreslås men det framgår inte vad som vägts in i denna proportionalitetsbedömning. Det konstateras vidare att den mindre ingripande lösningen att låta kommunerna frivilligt bistå Migrationsverket med boenden inte bedöms kunna leda till en så jämn fördelning som möjligt mellan landets kommuner. I dessa delar hade det varit önskvärt med en mer djupgående analys och redovisning av grunderna för slutsatserna.

I utkastet dras paralleller till utvecklingen 2015, då ett stort antal människor sökte asyl i Sverige och fördelningen av dessa blev ojämn kommunerna emellan. Slutsatsen som dras av detta är att behovet att kunna styra boendet för det aktuella personerna är påtagligt. Den situation som Sverige befinner sig i nu är dock inte nödvändigtvis jämförbar med det som skedde 2015. Sedan februari 2022 har ca 34 000 personer ansökt om uppehållstillstånd med stöd av massflyktsdirektivet. Av dessa ansökte drygt 26 000 i mars och trenden har sedan dess varit dalande. Det framstår som sannolikt att antalet personer som kommer att ansöka om uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov under 2022 kommer att understiga antalet som sökte asyl i Sverige 2015. Detta innebär inte

Postadress

Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 5

Telefon

08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

i sig att det inte finns ett behov av att kunna styra boendet för personer med tillfälligt skydd. Kammarrätten anser dock att ovan redovisade omständigheter är något som borde ha beaktats i bedömningen av förslagets proportionalitet.

I utkastet bedöms att kommuner som har anvisats att ordna boende för personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska ersättas genom ett schablonbelopp. Skälet för detta är att ersättningen ska kunna betalas ut på ett enkelt sätt och med utgångspunkt att täcka de genomsnittliga kostnaderna och inte ge upphov till onödiga administrativa kostnader för kommunerna. Enligt kammarrättens mening kan det finnas en risk att vissa kommuner kommer att ha kostnader som överstiger schablonbeloppet. Förutsättningarna för att ordna boende skiljer sig mellan kommuner och därmed också kostnaden för detta. Kammarrätten anser att en modell med ersättning med ett schablonbelopp som kompletteras med en möjlighet att begära ersättning för kostnader som överstiger schablonbeloppet bör övervägas.

Kammarrätten noterar att det i avsnitt 1.1 i författningsförslagets ingress anges att rubriken närmast före 23 § ska lyda ”Statlig ersättning samt bemyndigande”. I själva förslaget till lagtext har dock rubriken placerats närmast före 23 a § och angetts som ”Statlig ersättning *och* bemyndigande”.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Annica Lindblom. Föredragande har varit fiskalen Tomas Lif.

Annica Lindblom

Tomas Lif

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå